

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

_____ О.І. Гура

«_____» _____ 20__ р.

Хореографія

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
підготовки бакалаврів
напряму 6.020201 – «Театральне мистецтво»
(ФПО 2.16)

Кафедра акторської майстерності

2015 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: кафедрою акторської майстерності факультету соціальної педагогіки та психології Запорізького національного університету.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Гончаренко Юліана Володимирівна, канд. пед. наук, доцент кафедри акторської майстерності

ОБГОВОРЕНО ТА РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ КАФЕДРОЮ
акторської майстерності

«27» серпня 2014 року, протокол № 1

Завідувач кафедри, доктор пед. наук, професор _____Г.В. Локарева

Вступ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Хореографія» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів напряму 6.020201- «Театральне мистецтво».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є

Міждисциплінарні зв'язки: Курс „Хореографія” є підґрунтям для опанування таких дисциплін як „Майстерність актора” та „Сценічний рух”. В ході засвоєння курсу надаються практичні вміння та навички з хореографічного мистецтва що формує пластичну культуру студентів майбутніх акторів.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

- 1.
- 2.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Хореографія» є формування пластичної культури та образної виразності студентів-майбутніх акторів, розвитку їх практичних танцювальних вмінь і навичок, наданні теоретичних знань з сучасного-бального й народного танців.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Хореографія» є:

1. Навчити студентів пластично, емоційно, образно-виразно та методично вірно виконувати елементи з основ класичного, бального та народного танців.
2. Надати практичні та теоретичні знання про стиль та манеру виконання різних видів танців.
3. Формувати вміння творчо сприймати та емоційно відтворювати танцювальні художні образи.
4. Розвивати вміння координувати рухи всіх частин тіла, силу м'язів та витривалість.
5. Виховувати естетичні почуття, судження, художньо-культурні смаки, здатність сприймати та інтерпретувати мистецькі твори.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- види та жанри хореографічного мистецтва;
- лексичну мову класичних, бальних та народних танців;
- методику виконання елементів з основ класичного, бального, народного танців;
- стилістичні особливості хореографічного мистецтва;
- історію створення та розвитку сучасних-бальних та народних танців.

вміти:

- методично вірно виконувати елементи з основ класичного, бального та народного танців;
- емоційно, художньо-виразно відтворювати танцювальні образи;
- чітко та вірно передавати стиль та манеру виконання класичних,

бальних та народних танців.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 972 години 27 кредитів ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Перший курс

Задача першого року навчання: постановка корпусу, голови, рук і ніг, розвиток сили м'язів, еластичності низок і рухливості суглобів, усунення окремих нестач статури і фізичного розвитку, усунення невірних навиків у манері триматися і рухатися, виховання уваги, оволодіння першими навиками координації. (I-II семестри)

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Вступ.

Хореографія – елемент майстерності актора, складові частини предмета.

Тема 2. Тренувальні вправи класичного танцю у верстата.

Тренувальні вправи у верстата. Положення у верстата особою і боком до верстата і постановка корпусу. Перебування центру ваги. Позиції ніг – I, II, III, V, IV. Demi – plies спочатку по I, II, V позиціях, пізніше по IV позиції.

Grands– plies по I, II, V позиціях. Battements tendus: по I позиції убік, уперед, назад; по I позиції убік, уперед, назад з demi – plies; по V позиції убік, уперед, назад; по V позиції убік, уперед, назад з demi – plies; по I і V позиціях убік з опусканням п'яти в II позицію; по I, пізніше по V позиції з demi – plies по II і IV позиціях без переходу з опорної ноги; passe par terre.

Battements tendus jetes: спочатку по I, пізніше по V позиції убік, уперед, назад; спочатку по I, пізніше по V позиції убік, уперед, назад з demi – plies; piques убік, уперед, назад.

1. Rond de jambe par terre по $\frac{1}{4}$ і $\frac{1}{2}$ кола.
2. Battements tendus plies soutenus уперед, убік, назад особою до верстата.
3. Положення ноги sur le cou – de – pied попереду і позаду (обхватне для battements frappes, умовне для battements fondus).
4. Battements fondus спочатку убік, уперед, назад носком у підлогу, пізніше під кутом 45° .
5. Battements frappes спочатку убік носком у підлогу, пізніше під кутом 30° .
6. Battements retires із V позиції в положення sur le cou – de – pied і passe повернення ноги в V позицію уперед і назад.
7. Releveslent під кутом 45° і 90° уперед, убік, назад.
8. Підготування до rond de jambe en l'air.
9. Battements developpes спочатку уперед, убік, пізніше назад особою до верстата.
10. Petits battements sur le cou – de – pied.

11. Grands battements jetes уперед, убік (назад, стоячи особою до верстата), із паузою після кидка в IV і II позиціях на носок.
12. Перегибання корпусу в сторони і назад особою до верстата.
13. Releves спочатку на півпальці, по I, II, пізніше по V позиції.
14. Стрибки: saute з I і II позиціям.
15. Pas de dourree із переміною ніг особою до верстата.
16. Pas balance особою до верстата.
17. Pas eleve особою до верстата.

Спочатку рухи вивчаються особою до верстата в повільному темпі, з паузами. Виконувати вправи боком до верстата, рекомендується тільки після освоєння правильної постановки корпусу.

2. Тренувальні вправи на середині залу.

Тренувальні вправи на середині залу:

1. Позиції рук I, II, III.
2. Положення корпусу:
 - 2.1. en face;
 - 2.2. epaulement, epaulement croise, epaulement efface.
3. Пози класичного танцю: croise, efface вперед і назад.
4. Port de bras; I, II, III і інші форми складені педагогом.
5. Demi – plies спочатку по I, II, пізніше по V позиції.
6. Battements tendus спочатку по I, пізніше по V позиції убік, пізніше вперед і назад.
7. Battements tendus jetes спочатку по I, пізніше по V позиції убік.
8. Temps lie par terre вперед.
9. Saute з I позиції ніг.

Змістовий модуль 2.

Тема 1. Вправи для рук.

1. Вправи для рук, голови, шиї, плечового пояса.
 1. Нахили, повороти й обертання голови.
 2. Рухи плечей нагору і вниз окремо, разом і поперемінно.
 3. Рухи плечей вперед і назад окремо, разом і поперемінно в повільному, середньому і швидкому темпі.
 4. Обертання плечей вперед і назад разом, окремо і поперемінно.
 5. Сжимання і розжимання пальців рук.
2. Вправи для рук із рухів і поз народних танців.
 1. Російський – положення рук на талії; схрещених рук на груди; відкритих рук у сторони, уперед, піднятих нагору; різні з'єднання і переклад рук з одного положення в інше, уклін (різні види).
 2. Таджикских – оберти пензлів рук вперед і назад, дрібні повороти пензлів ("ларзон" - трепет) у положенні витягнутих рук у сторони або зігнутих у ліктях перед собою, нахили і піднімання пензлів рук (сгинання в зап'ястях), сгинання і розгіби рук у сторони ("змійка") окремо, разом і поперемінно, уклін.

Змістовий модуль 3.

Тема 1. Історико-побутові та сучасні бальні танці.

1. Кроки та рухи до танців, вальс, полька, полонез, галоп.
 1. Танцювальний крок.
 2. Pas de basque.
 3. Pas balanse на місці і з просуванням вперед і назад.
 4. Pas glisse.
 5. Pas chasse (різні форми).
 6. Pas eleve.
 7. Balance de menuet.
8. Па вальсу в трьох па вправо.
9. Па польки: на місці – в сторони, вперед і назад; із просуванням вперед і назад; із поворотом; фігура до-за-до.
10. Галоп.
11. Па полонезу.
12. Танцювальні і побутові уклони XIX в.
13. Сучасний побутовий уклін дівчини та юнака.
 3. Танцювальні етюди:
 1. Вальс у трьох па вправо.
 2. Полька.
 3. Полонез.
 4. Галоп.
 5. Сучасний бальний танець (на вибір викладача).

Змістовий модуль 4.

Тема 1. Народні танці.

1. Рухи російського танцю.

Рухи російського танця – перемінний хід вперед і назад, що шаркає хід вперед і назад, дробний хід, припадання, “гармошка”, “вірьовочка”, (проста, подвійна, із перебором, синкопою), “ключ”, прості форми “хлопалок”, уклін дівчини і юнака.

Рухи Лявониhi-хід уперед, галоп, откидаючи ноги убік, повороти у парах.
2. Танцювальні етюди:
 1. Російський хоровод (нескладна композиція).
 2. Лявониhi (нескладна композиція).

Розучувати всі рухи історико-побутових і народних танців по елементах, у повільному темпі, потім з’єднувати елементи в рухи і танцювальні комбінації-одиначні, парні і групові3. Вправи для рук их випадках викладач може замінити одні національні танці іншими, з огляду при цьому на задачі данної дисципліни в цілому.

Другий курс

Задача другого року навчання: подальша робота над розвитком сили м’язів, еластичності низок і рухливості суглобів, освоєння виконавчої техніки; оволодіння більш складною координацією рухів; освоєння рухів і танців XVI

та XVII століть і рухів у костюмах (або деталях костюма) відповідного століття; вивчення парних і масових народних танців; розвиток почуття партнера й ансамблю; виконання рухів і танців у різних умовах сценічної площадки (різні вигородки); освоєння більш складної координації промови і рухи у верстата і на середині залу. (III-IV семестри)

Змістовий модуль 5.

Тема 1. Тренувальні вправи з класичного танцю.

1. Тренувальні вправи у верстата.
 1. Demi – plies по всіх позиціях із перекладом руки з позиції в позицію.
 2. Grands plies по всіх позиціях із перекладом руки з позиції в позицію.
 3. Battements tendus:
 - 3.1. по V позиції вперед, убік, назад demi – plies із перекладом руки з позиції в позицію;
 - 3.2. по I, V позиціях уперед, убік, назад з demi – plies - спочатку по II позиції без переходу, по IV позиції з переходом з опорної ноги, пізніше з перекладом руки з позиції у позицію;
 - 3.3. по V позиції убік з опусканням п'ятки у II позицію, пізніше з перекладом руки з позиції в позицію.
 4. Battements tendus jetes:
 - 4.1. по V позиції уперед, убік, назад;
 - 4.2. по V позиції уперед, убік, назад з demi – plies;
 - 4.3. по I, V позиціях убік із relevés на півпальці;
 - 4.4. riques убік, уперед з demi – plie.
 5. Rond de jambe par terre разом.
 6. Rond de jambe par terre з demi – plie.
 7. I і III port de bras як висновок до різних вправ.
 8. Rond de jambe en l'air.
 9. Нахили і перегибання корпусу вперед, убік і назад боком до верстата.
 10. Battements fondus уперед, убік, назад під кутом 45° на всій ступні, пізніше на півпальцях.
 11. Battements soutenus носком по підлозі без підйому на півпальцях.
 12. Battements frappes спочатку вперед, убік, назад носком у підлогу, пізніше під кутом 30°.
 13. Battements double frappes спочатку убік носком у підлогу пізніше під кутом 30°.
 14. Releve lent під кутом 90° уперед, убік, назад з перекладом руки з позиції в позицію.
 15. Battements developpes уперед, убік, назад з перекладом руки з позиції в позицію.
 16. Grand battements jetes уперед, убік, назад без паузи.
 17. Relevés на півпальцях по всіх позиціях особою і боком до верстата.
 18. Relevés на півпальцях на одну ногу, інша нога в положенні sur le cou – depied (вправа вивчається наприкінці року).
 19. Battements tendus plies soutenues назад особою до верстата (повна розтяжка).

20. Повороти на 180 на півпальцях по V позиції на двох ногах.
21. Saute з V позиції.
22. Battements tendus у характері російського танцю:
 - 22.1. носком-каблуком у підлогу;
 - 22.2. у сполученні з “колупалочкою” і “вірьовочкою”;
 - 22.3. у сполученні з battements tendus jetes.
23. Навприсядки (рухи для юнаків):
 - 23.1. “розніжка” особою до верстата;
 - 23.2. “повзунок” боком до верстата.
24. Рухи кавказького танцю:
 - 24.1. “чаквра” проста;
 - 24.2. “чаквра” відкрита й інші його форми.
25. Рухи угорського танцю:
 - 25.1. кроки з присіданням;
 - 25.2. “шпори”;
 - 25.3. рух з відкиданням ноги;
 - 25.4. “ключ”.
2. Тренувальні вправи на середині залу.
 1. Croisee вперед і назад.
 2. Effacee вперед і назад – I і II arabesque (усі пози вивчаються носком у підлогу).
 3. Port de bras IV і різні форми port de bras, з нахилами і перегинаннями корпусу вперед, у сторони і назад).
 4. Battements tendus:
 - 4.1. по V позиції вперед, убік, назад;
 - 4.2. по I, V позиціях вперед, убік, назад з demi –plies.
 5. Battements tendus jetes уперед, убік, назад по V позиції.
 6. Demi –plies по I, II, V позиціях з перекладом руки з позиції в позицію, пізніше grands plies по I, II, V позиціях.
 7. Grands battements jetes en face уперед.
 8. Temps lies par terre вперед і назад.
 9. Стрибки:
 - 9.1. saute з I, II, V позиціях;
 - 9.2. echappe;
 - 9.3. changements de pieds.

Змістовий модуль 6.

Тема 1. Вправи для рук.

1. Вправи для рук із рухів і поз народних танців:
 1. Таджицких – з'єднання вправ, пройдених на першому курсі в невеликі комбінації;
 2. Кавказьких – сгинань однієї руки попереду, другої позаду, змахи рук убік і сгинання однієї руки попереду, другої позаду й інші рухи рук чоловічого танцю; плавні піднімання рук уперед, убік, переклад рук з одного положення в інше й інші рухи рук жіночого танцю;

3. Польських – розкривання рук убік, розкривання рук убік – нагору, сполучення різних рухів рук із рухом ніг: із кроками убік, “ключем”, із pas balance і ін;
4. Іспанські – положення рук на талії, піднятих рук уперед, у сторони, нагору, рух рук нагору і вниз із поворотом пензлів рук, різні сполучення положень рук, переклад рук з одного положення в інше і сполучення рухів рук із різними простими формами вистукування каблуками.

Змістовий модуль 7.

Тема 1. Історико-побутові та сучасні бальні танці.

1. Танцювальні рухи та комбінації до танців.
 1. Pas balance із перекладом рук із позиції в позицію.
 2. Pas de basque із перекладом рук із позиції в позицію.
 3. Па вальсу в трьох наліво.
 4. Па мазурки:
 - 4.1. pas cougu (pas marchee);
 - 4.2. pas gala;
 - 4.3. coup de talon (“голубець”);
 - 4.4. pas de bourree;
 - 4.5. pas boiteux;
 - 4.6. закритий поворот.
 5. Танці XVI століття:
 - 5.1. основний хід павани, алеманд або бранля;
 - 5.2. уклони XVI століття.
 6. Pas menuet (у постановці М.І. Петипа або іншого балетмейстера, того ж ступеня трудності).
 7. Уклони XVII і XVIII століть.
10. Танцювальні етюди.
 - Вальс у трьох па вліво;
 - Одна – дві фігури французької або англійської кадрили;
 - Menuet;
 - Мазурка;
 - Фігурний вальс у трьох па;
 - Павана, алеманда або бранль;
 - Чарльстон;
 - Ча-ча-ча (або інший аналогічний по характеру і відповідного ступеня трудності сучасний танець);

Змістовий модуль 8.

Тема 1. Народні танці

1. Рухи російського танцю.

Різні види “вірьовочка”: із чечіткою, із поворотом, із підскоком і ін., дрібні рухи; більш складні форми “хлопалок”, різні форми “Моталочки” і ін.
2. Рухи українського танцю.

“Бігунець”, “тинок”, “вихилясник”, “голубці” (маленькі і високі); різні обертання (на припаданні, на підскоках і ін.); різні види присядок (для юнаків).

3. Рухи кавказького танцю.

Хід жіночого і чоловічого танцю; “чаквра” проста, відкрита і інші форми цього руху.

4. Рухи іспанського танцю.

Хоти, севильяни або іншого (на вибір викладача).

5. Рухи молдавського танцю.

Жока, букурії, молдаве-няски або іншого (на вибір викладача).

6. Танцювальні етюди:

- Російський танець;
- Український танець;
- Грузинський танець;
- Іспанський танець;
- Молдавський танець.

Третій курс

На третьому курсі проводиться робота над удосконаленням виконавської майстерності студентів, яка залежить від чіткого, легкого технічного відтворення рухових вправ з основ класичного, бального, народного танців та емоційного, естетично – забарвленого створення художнього образу.

Змістовий модуль 9. Майстерність виконання вправ з основ класичного танцю в екзерсисі біля станку.

Тема 1. Plies

Demi plies, grands plies по всіх позиціях із перекладом руки з позиції в позицію.

Тема 2. Battements.

Battements tendus по V позиції у швидкому темпі зі складним ритмічним сполученням. Battements tendus з demi – plies. Battements tendus jetes balancoirs через I позицію. Battements fondus у всіх напрямках під кутом 45° на всій ступні та на півпальцях із перекладом руки з позиції в позицію. Battements frappes під кутом 30° на півпальцях. Battements soutenu із підйомом на півпальці. Battements developpes по всіх напрямках. Grands battements jettes et passe. Petit battements sur le cou-de-pied з акцентом вперед, назад та з пів поворотами.

Тема 3. Rond de jambes et releves.

Rond de jambes par terre en dehors et en dedans на plies et port de bras і з ногою розкритою вперед та назад. Rond de jambe en l'air на всій ступні і на півпальцях. Releves lent під кутом 90° у всіх напрямках, із колом ноги у повітрі на 1/2 кола. Releves на півпальці по усіх позиціях із перегинанням корпусу назад та убік.

Тема 4. Вправи для рук.

Позиції рук. Участь рук в екзерсисі біля станку. Port de bras № IV та V.

Тема 5. Пози класичного танцю.

Attitudes. Arabesques. Ecartee.

Тема 6. Зв'язуючи рухи.

Півповороти на півпальцях на двох ногах по V позиції з перервою ніг, починаючи з витягнутих ніг та з demi plies. Pas de bourre en dehors et en dedans.

Змістовий модуль 10. Вправи з основ класичного танцю в екзерсисі на середині залу.

Тема 1. Різні форми port de bras, нахили і перегинання корпусу.

Ggrands Plies разом з releves lent у невеликій навчальній комбінації.

Тема 2. Battements в екзерсисі біля станку

Battements tendus по V позиції в epaulement croisee вперед та назад. Battements tendus по V позиції в epaulement croisee з demi plies вперед і назад. Battements tendus jetes: по V позиції в epaulement croisse вперед та назад. Piques. Grands battements jetes en face у всіх напрямках.

Тема 3. Стрибки на середині залу.

Temps leve saute по всім позиціям із перекладом рук із позиції в позицію. Changement de pieds з перекладом рук із позиції в позицію. Pas echappe із перекладом рук із позиції в позицію. Pas assemble et epaulement. Pas jetes.

Тема 4. Вправи з класичного танцю по діагоналі.

Pas chasse. Tours chones. Па вальсу.

Змістовий модуль 11. Види сучасних бальних танців.

Тема 1. Вальс.

Віденський вальс: основні елементи та кроки. Повільний вальс: основні кроки та елементи, правий і лівий поворот, перерва, променад.

Тема 2. Джайв.

Основні кроки та елементи джайву. Комбінація на елементах джайву.

Тема 3. Танго.

Основні рухи танго. Основний крок, бічний прогресивний крок, закритий лівий поворот. Променад закритий, променад викритий.

Тема 4. Самба.

Основні елементи танця Самбо: альтернативний хід вперед, віск убік, бота фого, стаціонарний хід на місці, корта-джага, лівий поворот. Вихідна позиція.

Змістовий модуль 12. Танцювальні етюди на матеріалі бальних танців.

Тема 1. Етюд «Вальс»

Створення етюду на матеріалі основних елементів та кроків танцю «Віденський вальс».

Тема 2. Етюд «Джайв».

Вивчення етюду на матеріалі основних кроків, елементів танцю «Джайв».

Тема 3. Етюд «Танго».

Створення етюду на матеріалі основних елементів та кроків танцю «Танго».

Тема 4. Етюд «Самба».

Вивчення етюду на матеріалі основних кроків, елементів танцю «Самба».

Четвертий курс.

Основне завдання четвертого року навчання – подальша робота над виконавчою технікою, оволодіння більш складною координацією рухів, підготування до виконання сольних, парних танцювальних етюдів та етюдів невеликими групами (не більш трьох, чотирьох пар) із сольними партіями. Підготування танцювального матеріалу до дипломних вистав.

Змістовий модуль 13. Екзерсис біля станку.

Тема 1. Вправи з основ класичного танцю біля станку.

Grands plies із різними port de bras. Battements tendus із використанням усіх пройдених форм. Rond de jambe із використанням усіх пройдених форм. Battements fondus із використанням усіх пройдених форм. Battements soutenus під кутом 45°. Battements frappes і double frappes із використанням усіх пройдених форм. Relevés lent під кутом 90° на demi piles, на півпальцях, із перекладом рук з позиції в позицію. Battements developpés із використанням усіх пройдених форм. Grands battements на всій ступні і на півпальцях.

Тема 2. Вправи з основ класичного танцю на середині залу. Стрибки.

З'єднання різних форм port de bras, нахилів і перетинання корпусу, grand plies relevés lent у навчальну комбінацію у формі adagio.

Battements tendus у еpaulement croise і еpaulement effacé із використанням усіх пройдених форм.

Battements tendus jetés en face і в еpaulement croise із використанням усіх пройдених форм. Grands battements jetés в еpaulement croise вперед і назад.

Стрибки: échappe у II позицію з розкриванням рук через I позиції.

Changements de pieds із перекладом рук з позиції в позицію.

Змістовий модуль 14. Танцювальні комбінації на лексичі класичного танцю.

Тема 1. Вправи для рук у танцювальних комбінаціях.

Вправи для рук, голови, плечовою пояса даються у формі танцювальної комбінації в залежності від індивідуальних даних студентів.

Тема 2. Вправи по діагоналі у танцювальних комбінаціях.

Повторення вивчених вправ по діагоналі у більш швидкому темпі. Вивчення танцювальних комбінацій по діагоналі на матеріалі класичного танцю.

Змістовий модуль 15. Сучасні бальні танці.

Тема 1. Танцювальний етюд на матеріалі бального танцю «Ча-ча-ча».

Етюд «Ча-ча-ча»: основний хід, поворот партнерки під рукою, рука в руці, нью-йоркер, хіп-твіст, вихід у веєр, веєр алеманда.

Тема 2. Танцювальний етюд на матеріалі бального танцю «Румба».

Етюд «Румба»: рука в руці, нью-йоркер, хіп-твіст, вихід у веєр, веєр алеманда, кукарача.

Змістовий модуль 16. Етюди з народно-сценічного танцю.

Тема 1. Етюд на матеріалі гуцульського танцю.

Ускладнені танцювальні комбінації з різних пройдених рухів здійснюються у більш швидкому темпі й у більш складному етюді.

Тема 2. Етюд на матеріалі іспанського танцю.

Ускладненні сполучення рухів здійснюються у швидкому темпі та більш складному танцювальному етюді.

Тема 3. Етюд на матеріалі танцю тарантела.

Вивчення основних кроків, елементів, вправ танцю тарантела. Зведення вивчених рухів у танцювальний етюд.

3. Рекомендована література

Основна:

1. Балет : энциклопедия / гл. ред. Ю. Н. Григорович. – М. : Советская энциклопедия, 1981. – 623 с. : ил.
2. Барвистий віночок : збірка сюжетних танців для дітей молодшого і середнього шкільного віку. – К. : Музична Україна, 1978. – 120 с.
3. Барышникова Т. Азбука хореографии / Татьяна Барышникова. – М. : Рольф, 2001. – 272 с. : ил. – (Внимание: дети!)
4. Безклубенко С. Д. Народження танцю: [розд. з книги] / С. Д. Безклубенко // Радянська школа. – 1990. – № 12. – С. 48–53.
5. Березова Г. А. Классический танец в детских хореографических коллективах / Г. А. Березова. – К. : Муз. Украина, 1979. – 259 с.
6. Ваганова А.Я. Основы классического танца. 7 – е изд., стер. / А.Я. Ваганова. – СПб. : Издательствр «Лань», 2002. – 192 с. – (Учебники для вузов. Специальная литература).
7. Василенко К. Лексика українського народносценічного танцю : Репертуарний збірник. – К. : Мистецтво. –1990. – № 5. – 223 с. – (Б-чка худож. самодіяльності „Райдуга”).
8. Василенко К. Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю : навч. посібник для ін-тів культури / Василенко Кім Юхимович. – 3-тє вид., доп. і перероб. – К. : Мистецтво, 1996. – 494 с.
9. Василенко К. Ю. Українські народні танці для дітей / Василенко Кім Юхимович. – К. : Муз.Україна, 1985. – 80 с.
10. Васильева-Рождественская М. В. Историко-бытовой танец / Васильева-Рождественская Маргарита Васильевна. – М. : Искусство, 1962. – 390 с.
11. Верховинець В. М. Теорія українського народного танцю / В. М. Верховинець. – 5-тє вид., доп. – К. : Музична Україна, 1990. – 150 с.
12. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України / А. І. Гуменюк. – К. : Вид-во АПН УРСР, 1963. – 235 с.
13. Гусев Г. П. Методика преподавания народного танца : Упражнения у станка : учеб. пособие для вузов искусств и культуры / Гусев Геннадий Петрович.. – М. : ВЛАДОС-ПРЕСС, 2002. – 206, [1] с.; ил., ноты.

14. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю : посібник : Частина перша / Зайцев Євген Васильович. К. : Мистецтво, 1975. – 223 с.

Додаткова:

1. Загорц М. Танцы / Мета Загорц ; [пер. со словен. И. Ругел]. – М. : Ижица, 2003. – 79 с. : ил.
2. Зубатов С. Л. Методика роботи з хореографічним колективом / С. Л. Зубатов. – К. : Інститут підвищення кваліфікації працівників культури, 1997. – 100 с.
3. Зубатов С. Л. Основи викладання українського народно-сценічного танцю / С. Л. Зубатов. – К. : ІПК ПК, 1995. – 133 с.
4. Майорова О. Українські танці / О. Майорова // Мистецтво та освіта. – 2000. – № 4. – С. 26–37.
5. Поклад І. Танець та його функції в історії людства (культурно-історичний та психологічний аналіз) / І. Поклад // Українське мистецтвознавство : матеріали, дослідження, рецензії. – К. : Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології, 2004. – С. 227–232.
6. Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю : Програма для студ. спец. 7.020202 "Хореографія" спеціалізації "Народна хореографія" / Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв ; уклад. В. О. Камін. – К. : ДАКККіМ, 2003. – 29 с. – Бібліогр.: с. 28–29.
7. Ткаченко Т. С. Народный танец / Т. С. Ткаченко ; под общ. ред. Н. И. Львова. – М. : Искусство, 1967. – 656 с.
8. Ткаченко Т. С. Работа с танцевальным коллективом / Т. С. Ткаченко. – М. : Искусство, 1958. – 148 с.
9. Українські народні танці / упоряд., вступна стаття та примітки А. І. Гуменюка ; за ред. П. П. Вірського. – К. : Наукова думка, 1969. – 615 с.
10. Уральская В. И. Природа танца / Уральская Валерия Иосифовна. – М. : Сов. Россия, 1981. – 110 с. : ил.
11. Уральская В. И. Рождение танца / Уральская Валерия Иосифовна. – М. : Сов. Россия, 1982. – 143 с. : ил. - (Б-чка "В помощь худож. самодеятельности"; № 18).

Інформаційні ресурси:

1. Гиршон А. Импровизация и хореография / А. Гиршон // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://psitren.nm.ru/articles/improvez.html>.
2. Лепкофф Д. Контактная импровизация или Что происходит, когда я фокусирую внимание на ощущении гравитации, земле и партнере? / Д. Лепкофф // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://girshon.ru/txt/lepkooff.htm>.
3. Моргенрот Д. Структурная танцевальная импровизация (отрывки из книги) / Д. Моргенрот // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://girshon.ru/txt/joyce2.htm>.

4. Пэкстон С. История и будущее импровизации / С. Пэкстон. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://girshon.ru/txt/paxton1.htm>.
5. Энциклопедия танца. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.krugosvet.ru/node/39681?page=3,19>
6. Энциклопедия балета. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niv.ru/doc/ballet/encyclopedia/index.htm>
7. Український народний танець // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrainian-dancing.com/biblioteka4.html>
8. Ваганова А. Основы классического танца / А. Ваганова. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.balletmusic-books.narod.ru/Vaganova/Vaganova_main_page.htm
9. Историко-бытовой танец // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://muzikalkairk.ucoz.ru/publ/istoriko_bytovoj_tanec/57
10. Историко-бытовой танец // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://miniteatr.com.ua/>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік

5. Засоби діагностики успішності навчання:

- практичний показ
- творче практичне завдання